

भाग—ग

5. संक्रमण को परिभाषित कीजिये तथा संक्रमण के स्रोत बताइये।
6. मलेरिया का कारण स्पष्ट कीजिये। मलेरिया के प्रसार को रोकने के लिये किस व्यवस्था का उपयोग किया जाता है ?

भाग—घ

7. भोजन तैयार करने और खाद्य भंडारण के दौरान उपयोग की जाने वाली स्वच्छ व्यवस्था की चर्चा करें।
8. जल शोधन की प्रक्रिया को समझाइये।

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1020

B.A./B.Sc. 1st Semester (Batch 2021-24)

HOME SCIENCE

(Family Resource Management and Hygiene)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—60

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, selecting at least **ONE** question from each section. The **fifth** question may be attempted from any section. All questions carry equal marks. Section E is compulsory.

SECTION—A

1. What is home ? Give the importance of Home Science in modern society.
2. What are the points to be kept in mind while selecting the following :
 - (a) Site
 - (b) Soil for home ?

SECTION—B

3. Explain with examples the elements of art :
 - (a) Line
 - (b) Form.
4. Draw and label the colour wheel.

SECTION—C

5. Define infection and give sources of infection.
6. Explain the cause of Malaria. What is the method used to prevent spread of Malaria ?

SECTION—D

7. Discuss the hygiene methods used during food preparation and food storage.
8. Explain the process of water purification.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਘਰ ਕੀ ਹੈ ? ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ।
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ :
(ੳ) ਸਥਾਨ
(ਅ) ਘਰ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ?

ਭਾਗ—ਅ

3. ਕਾਰੀਗਰੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ :
(ੳ) ਆਵਾਸ
(ਅ) ਬਨਾਵਟ।
4. ਰੰਗ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਖਿੱਚੋ ਅਤੇ ਲੇਬਲ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਲਾਗ (Infection) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਲਾਗ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦਿਓ।
6. ਮਲੇਰੀਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ। ਮਲੇਰੀਆ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਸ

7. ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਭੰਡਾਰਨ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਫਾਈ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੁੱਧੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल पाँच प्रश्न करें। पांचवा प्रश्न किसी भी भाग में से किया जा सकता है। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

भाग—क

1. घर क्या है ? आधुनिक समाज में गृह विज्ञान का महत्व बताइये।
2. निम्नलिखित का चयन करते समय किन बातों का ध्यान रखना चाहिये :
(क) स्थान
(ख) घर के लिये मिट्टी।

भाग—ख

3. कारीगरी के घटकों को उदाहरण सहित समझाइये :
(क) आवास
(ख) बनावट।
4. कलर व्हील को ड्रा और लेबल करें।